

POVAHOVÝ TEST ŠTĚŇAT

Tento test platí od roku 1975 (Campbell). Hodnocení štěňete podle jeho povahových rysů, ty jsou předpokladem pro zařazení psa do specializovaného výcviku nebo pro rodinnou výchovu.

Test se provádí 49. Den věku štěňat, kdy jsou již plně socializována v rámci vrhu i nejbližšího okolí. Současně je to doba plného rozvoje a využívání vrozených instinktů, které dosud nebyly pozměňovány a doplňovány výchovou.

Kdo může test provádět?

- ten, kdo zná a umí se orientovat v etologii psů, ovládá jejich projevy a dokáže dát do souvislosti tyto projevy s budoucím využitím.
- Dospělá osoba, která je pro štěňata cizí + pomocník

Kde test provádět?

- v prostředí, které štěně nezná (místnost i venkovní prostor), bez přítomnosti feny, ostatních štěňat, chovatele nebo jiných osob

Testuje se 5 základních projevů psa:

- **sociální pouto,**
- **následování,**
- **podřízenost,**
- **sociální dominance**
- **dominance při zvedání.**

Každý projev je hodnocen bodově od 1 do 5:

- 1... pes **velmi dominantní**
- 2... pes **dominantní**
- 3... pes **podřízený – submisivní**
- 4... pes **velmi submisivní**
- 5... pes **nezávislý – ignorantní**

Sociální pouto

pomocník přinese štěně doprostřed prostoru, kde je připraven posuzovatel, ten upoutá štěně zvuky a pohyby, a láká jej za sebou na druhou stranu prostoru

1 bod	okamžitě následuje se vztyčeným ocasem, vyskakuje na posuzovatele a snaží se kousat
2 body	jde ihned se vztyčeným ocasem, skáče na posuzovatele, ale nekouše – má jen snahu kontaktu
3 body	přijde téměř okamžitě s normálně neseným ocasem (bez dominance ani strachu), neprojevuje bouřlivou radost, ale komunikace mu nevadí – je zvědavé
4 body	Bojí se přijít, ocas má stažený pod břichem, cesta k posuzovateli je přerušovaná, pes přisedává, učůrává, jestliže se přiblíží k posuzovateli, je příkrčený nebo se obrací na záda
5 bodů	Člověka si nevšímá, ignoruje jej, zajímá se o jiné věci, neprojevuje bázeň

Následování

vycházíme z prvního projevu, kdy štěně přišlo za posuzovatelem, ten jej teď pohladí a okamžitě od něj odchází, sleduje ochotu štěněte následovat jej (pokud štěně nepřišlo za posuzovatelem – 5 - jde on za ním, pohladí jej a odchází)

1 bod	okamžitě následuje, skáče na něj, kouše a motá se mu pod nohama
2 body	okamžitě následuje, projevuje se podobně jako předchodí ale neskáče
3 body	následuje těsně za jeho nohou, je pokorné a nejisté
4 body	následuje velmi zdráhavě, přisedává, při náhlém otočení posuzovatele se přetočí na záda
5 bodů	nenásleduje, ignoruje, nekomunikuje

Podřízenost

štěně je překuleno na záda a asi 30sekund drženo na zádech mírným tlakem na hrudní koš

1 bod	snaží se uvolnit, kouše, škrábe, vrtí se
2 body	snaží se uvolnit, nekouše
3 body	chvíli se vrtí, pak se zklidní a čeká, až tlak pomine
4 body	je v klidu, zdání nohy a ocas dává pod břicho a čeká
5 bodů	pokud štěně nenásledovalo, nemůže být zkouška provedena

Sociální dominance

posuzovatel uvolní sevření, ve kterém bylo štěně na zádech, to samo vyskočí (v případě 4 sama posadím) a jedním prstem se pohladí od temene hlavy až po ocas – pes nevidí ruku

1 bod	Snaží se ucuknout, vyhnout se pohlázení
2 body	Ucukává, vyhýbá se, ale nepoužívá zuby
3 body	Zvědavé ohlížení, olíznutí ruky, chová se klidně a vyrovnaně
4 body	Bázlivé ucuknutí, vyjeknutí, otáčení, obnažení břišní partie – může se schoulit do klubíčka nebo bude kňučet a uteče
5 bodů	Ignorace

Dominance při zvedání

posuzovatel si stoupne rozkročmo a ohne se, podebere štěně za hrud' a zvedne nad podložku asi na 30 sekund

1 bod	Brání se, vrtí, kouše, chce se vymanit
2 body	Brání se, vrtí, škrábe, ale nekouše
3 body	Nejdřív se chce vyprostit, potom čeká
4 body	Od začátku pasivně visí, olizuje ruce
5 bodů	

Vyhodnocení testu

Převaha 1	<p>Pes silně dominantní, těžko ovladatelný. Má sklony k agresivitě, je neochotný se podřít.</p> <p>Vyžaduje vedení zkušeného, sebejistého, důsledného, disciplinovaného a fyzicky zdatného kynologa.</p> <p>Je to pes vhodný pro samostatnou strážní službu, pro hlídání, obranu.</p>
Převaha 2	<p>Vyžaduje fyzicky zdatného, klidného, vyrovnaného a nekompromisního psovoda.</p> <p>Je to pes vhodný pro sport, ochranu majetku, obranu.</p>
2 – 3, převaha 2	<p>Vyžaduje psovoda se zkušenostmi ohledně výchovy a výcviku.</p> <p>Je to pes vhodný pro více zařazení (sport, práce). Samostatně se rozhoduje, je temperamentní, oddaný.</p> <p>Vhodný jako strážce majetku, hodí se k dětem</p>
2 – 3, převaha 3	<p>Klidný, vyrovnaný, snadný průběh habituace.</p> <p>Vhodný pro začátečníky, do rodiny a pro starší lidi a k malým dětem.</p>
3 – 4, převaha 3	<p>Pes silně podřízený chovateli. Nesnese nátlak, je velmi citlivý, proto vyžaduje jemné zacházení. Potřebuje častý fyzický kontakt, nemá sebevědomí, trpí změnou pána i jeho nepřítomností.</p> <p>Nehodí se do rodiny – je to pes jednoho pána.</p> <p>Vhodný kamarád, pro výcvik bez psychické zátěže.</p> <p>Špatně snáší cizí prostředí a nenaučené situace.</p>
3 – 4, převaha 4	<p>Bázlivý, pseudoagresivní. Nejistotu řeší napadáním.</p> <p>Ve výcviku panuje nedůvěra k psovodovi (bezvýsledné vymýšlení nových technik výcviku).</p> <p>Jakákoliv změna má negativní vliv.</p>
4 – 5, převaha 5	<p>Ignorant se silnou akcelerací. Je naprosto nezávislý, bez vztahů.</p> <p>Je tvrdý, nezaznamenává změny. Je neochotný k podřízení, nevnímá psovoda, je neochotný se fyzicky sblížit. Nekomunikuje a je buďto agresivní nebo naprosto flegmatický.</p>